

Original

9C 50/2007

Číslo jednací: 15 Co 529/2011 - 669

OKRESNÍ SOUD V TÁBOŘE (7)	
Došlo dne:	19-12-2011
čas	10:10
krát	10:10
kolky	10:10
příloh	10:10

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Toto rozhodnutí nabývá právní síly
dne 19. 12. 2011
Okresní soud v Táboře
dne 19. 12. 2011

Krajský soud v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře – rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivany Kosové a soudců Mgr. Petra Černého a Mgr. Pavla Příbyla v právní věci žalobkyně: J. J., nar. , bytem , zast. JUDr. Janou Švestkovou, advokátkou se sídlem Praha 5, Nad Zlíchovem 9, proti žalovanému: V. J., nar. , bytem , zast. JUDr. Ladislavem Novotným, advokátem se sídlem v Táboře, tř. 9. května 1282, o vypořádání společného jmění manželů, o odvolání obou účastníků proti rozsudku Okresního soudu v Táboře ze dne 26.4.2011 č. j. 9 C 50/2007-604

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně se **m ě n í** takto:

1) Z věcí patřících do společného jmění manželů se **p ř i k a z u j í** do **v ý l u č n ě h o** **v l a s t n í c t v í** žalobkyně

- lednice Whirlpool v hodnotě 2.700,- Kč, kulatý rozkládací stůl se čtyřmi židlemi v hodnotě 3.050,- Kč, mikrovlnná trouba v hodnotě 30,- Kč, sedací souprava čalouněná v hodnotě 1.800,- Kč, pračka Indesit v hodnotě 1.100,- Kč, sušička Whirlpool v hodnotě 550,- Kč a křeslo proutěné v hodnotě 160,- Kč, **t e d y** **m o v í t ě** **v ě c í** **v** **c e l k o v ě** **h o d n o t ě** **9.390,- Kč,**

- klisna Lara v hodnotě 17.000,- Kč, klisna Libra v hodnotě 24.000,- Kč, hřebec Farao v hodnotě 30.000,- Kč a valach Nip v hodnotě 26.000,- Kč, **t e d y** **k o n ě** **v** **c e l k o v ě** **h o d n o t ě** **97.000,- Kč,**

- zůstatky na účtu u UniCredit Bank Czech Republic a.s. č. účtu [REDACTED] ve výši 23.867,- Kč a na účtu u Českomoravské stavební spořitelny a.s. č. účtu [REDACTED] ve výši 120.110,- Kč, **tedy finanční prostředky v celkové výši 143.977,- Kč,**

tedy věci a hodnoty v celkové výši 250.367,- Kč.

2) Z věcí patřících do společného jmění manželů **se příkazují do výlučného vlastnictví žalovaného**

- kuchyňská linka v hodnotě 3.800,- Kč, police bílá v hodnotě 20,- Kč, police kovová v hodnotě 25,- Kč, elektrický sporák v hodnotě 260,- Kč, digestoř v hodnotě 60,- Kč rozkládací stůl bílý v hodnotě 660,- Kč, koberec v kuchyni v hodnotě 100,- Kč, lustr v kuchyni v hodnotě 300,- Kč, zářivka v kuchyni v hodnotě 40,- Kč, stolek konferenční v hodnotě 200,- Kč, krbová kamna rohová černá v hodnotě 7.400,- Kč, koberec barevný v hodnotě 350,- Kč, lustr skleněný v hodnotě 300,- Kč, sedačka v hodnotě 350,- Kč, velká šatní skříň v hodnotě 2.500,- Kč, koberec černý žíhaný v hodnotě 900,- Kč, lustr kovový v hodnotě 750,- Kč, koupelnová skříň v hodnotě 320,- Kč, koupelnové doplňky v hodnotě 150,- Kč, koš na prádlo bílý v hodnotě 25,- Kč, nástěnné osvětlení v hodnotě 240,- Kč, manželská postel v hodnotě 800,- Kč, koberec světle-hnědý v hodnotě 1.150,- Kč, čalouněná válenda v hodnotě 560,- Kč, čalouněná válenda bez úložného prostoru v hodnotě 115,- Kč, 2 noční stolky v hodnotě 900,- Kč, 2 psací stolky v hodnotě 620,- Kč, 2 židle otočné v hodnotě 80,- Kč, skříňky na míru v hodnotě 8.500,- Kč, dřevěné skříňky v hodnotě 120,- Kč, šatní stěna a botník v hodnotě 850,- Kč, multifunkční posilovací stroj v hodnotě 950,- Kč, rotoped v hodnotě 550,- Kč, stepper v hodnotě 850,- Kč, činky v hodnotě 750,- Kč a osobní automobil Citroen BX 19 RZ [REDACTED] v hodnotě 5.200,- Kč, **tedy movité věci v celkové hodnotě 40.745,- Kč.**

- klisna Fatima v hodnotě 35.000,- Kč, valach Rhodos v hodnotě 30.000,- Kč a hřebec Lancelot v hodnotě 30.000,- Kč, **tedy koně v celkové hodnotě 95.000,- Kč,**

tedy věci a hodnoty v celkové výši 135.745,- Kč.

3) Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na vypořádání podílů **částku 2.960.561,- Kč do 1 roku od právní moci tohoto rozsudku.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

III. Žalobkyně je **povinna** zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Táboře na nákladech řízení před soudy obou stupňů **částku 17.667,- Kč** do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

IV. Žalovaný je **povinen** zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Táboře na nákladech řízení před soudy obou stupňů **částku 37.667,- Kč** do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Citovaným rozsudkem soud I. stupně přikázal z věcí patřících do společného jmění manželů (dále jen SJM) do výlučného vlastnictví žalobkyně movité věci specifikované ve výroku rozsudku v celkové hodnotě 9.390,- Kč, specifikované koně v celkové hodnotě 71.000,- Kč a finanční prostředky v celkové výši 143.977,- Kč, žalovanému rovněž specifikované movité věci v hodnotě 40.935,- Kč, specifikované koně v hodnotě 95.000,- Kč, podnik [redacted], v hodnotě -1.315.042,- Kč a podnik [redacted] v hodnotě 183.791,50 Kč, žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobkyni na vypořádání podílů částku 1.881.630,- Kč do 6 měsíců od právní moci rozsudku a rozhodl o nákladech řízení mezi účastníky, o nákladech státu a o povinnosti žalobkyně zaplatit na soudním poplatku částku 20.000,- Kč.

Měl za prokázané, že manželství účastníků uzavřené dne 13.10.1990 bylo rozvedeno rozsudkem ze dne 29.6.2006 č. j. 3 C 204/2005-37, který nabyl právní moci dne 9.8.2006. Ohledně rozsahu vypořádávaných movitých věcí vycházel ze shodných tvrzení účastníků; pakliže určité v odůvodnění rozsudku uvedené věci nevypořádal, toto řádně zdůvodnil. Vypořádáno bylo i zařízení posilovny, neboť nebylo oceněno v rámci podniku a tvrzení žalovaného, že bylo pořízeno již před manželstvím, nebylo podepřeno žádným důkazem. Naopak soud nepřihlížel k tvrzení žalobkyně, že ze společných prostředků bylo investováno do restaurování nábytku žalovaného 15.000,- Kč, neboť žalovaný toto tvrzení popíral a žalobkyně k jeho prokázání nenabídla žádné důkazy, ač byla poučena. Movité věci rozdělil dle přání účastníků a podle jejich užívání od rozvodu manželství; ohledně jejich ceny vycházel ze znaleckého posudku Ing. Brambůrka. Rovněž koně přikázal vždy do výlučného vlastnictví tomu z účastníků, který je měl v držení, vycházející z cen stanovených znaleckým posudkem; neuvažoval s valachem Nipem a ponyem Luckou, neboť účastníci při posledním jednání shodně uvedli, že již nejsou v jejich držení. Z příslušných zpráv UniCredit Bank Czech Republic a.s. a ČMMS a.s. zjistil vyšší zůstatku na účtech ke dni právní moci rozvodu manželství účastníků a tyto prostředky přikázal žalobkyni, neboť to odpovídá právu dispozice s účty. Podnikatelské účty pak byly vzaty v úvahu znaleckým ústavem při oceňování podniků účastníků. Jelikož na výlučný majetek žalovaného bylo zapláceno pojistné v celkové výši 113.254,- Kč, byla tato částka započtena jako investice ze společného do výlučného majetku žalovaného.

Dále soud provedl podrobný výklad k posouzení charakteru podniků účastníků. Vyšel z toho, že účastníci fakticky provozovali společně podnik [redacted] (zpočátku žalovaný svým jménem, po návratu žalobkyně z mateřské dovolené ona), žalovaný současně hospodařil na pozemcích, které s provozem penzionu fakticky i účetně souvisí. Proto uzavřel, že podnik [redacted] byl ve smyslu § 143 o.z., ve znění do účinnosti zákona č. 91/98 Sb., součástí bezpodílového spoluvlastnictví manželů (dále jen BSM) a následně i součástí SJM účastníků (poukaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 684/2004). Tento podnik tak vypořádal jako součást SJM účastníků, když měl za to, že nepřekročil rámec žalobního návrhu, ačkoliv ten návrh na vypořádání podniku výslovně neobsahuje. Je ovšem zřejmé, že vůle obou účastníků, kteří mají v tomto řízení shodné procesní postavení, k vypořádání podniku směřuje. Do SJM účastníků pak náleží rovněž podnik [redacted] jehož činnost byla

zahájena po účinnosti zákona č. 91/98 Sb., podle kterého předmět SJM tvoří rovněž věci sloužící k výkonu povolání jednoho z manželů. Naopak podnik žalobkyně založený před účinností uvedeného zákona účast žalovaného zřejmě nevyžadoval a nelze jej tak považovat za součást SJM; bylo proto namíste vypořádat vnos ze společného majetku do majetku žalobkyně. Hodnota všech podniků byla vyčíslena znaleckým posudkem a jeho doplňkem, když bylo vycházeno správně z ceny stanovené tzv. substanční metodou (oceněny byly jednotlivé složky podniků tak, jako by byl rozprodáván po částech), neboť použití výnosové metody nebylo u žádného z podniků shledáno vhodným (podnik žalobkyně nevyvíjí žádnou činnost a nelze modelovat pravděpodobné výnosy, podnik [redacted] byl v době rozvodu na počátku své činnosti a úvahy o výnosech jsou rovněž bezpředmětné, v [redacted] ukončila žalobkyně svou činnost a žalovaný tak musel začít v podniku prakticky znovu). Hodnota podniku žalobkyně byla v doplňku znaleckého posudku určena částkou 311.256,- Kč, ta nebyla zpochybněna a soud z ní vycházel. Při vypořádání tohoto „samostatného“ podniku žalobkyně vyšel soud z ustáleného výkladu k § 149 odst. 2 o.z., podle kterého je podnikající manžel povinen nahradit do SJM takovou částku, která odpovídá pozitivnímu rozdílu mezi aktivy a pasivy jeho podnikání ke dni zániku manželství, tedy v zásadě cenu podniku. U podniku [redacted] soud vyšel z jeho hodnoty stanovené ve znaleckém posudku a jeho doplňku ve shodné částce 482.337,- Kč, od které pouze odečetl závazek za M [redacted] Š [redacted] v částce 114.754,- Kč (znaleckým ústavem nesprávně započteným do závazků podniku [redacted]), když existence tohoto závazku je prokázána fakturou a prohlášením věřitele. Jelikož hodnota podniku tedy představuje částku 367.583,- Kč a dle smlouvy o sdružení se její účastníci na nákladech, zisku i ztrátách podílejí v poměru 1:1, představuje hodnota majetku podniku náležející žalovanému částku 183.792,- Kč.

S určitými úpravami pak soud přistoupil ke stanovení hodnoty podniku [redacted], když ovšem žalobkyni vznesené námitky považoval z větší části za neopodstatněné. Nehmotná složka podniku, kterou měla představovat pouze klienta [redacted] byla oceněna jako nulová, s ohledem na její ztrátu v důsledku ukončení činnosti žalobkyně. Její tvrzení o pohledávce za společností Tagrea a.s. zůstalo nepodloženo jakýmkoliv důkazním návrhem (řízení bylo přitom koncentrováno na návrh žalovaného). Za neopodstatněné považoval soud její tvrzení, že znalecký ústav neměl k dispozici účetní dokumentaci; na straně 5 posudku je uveden výčet podkladů. Soud však zohlednil skutečnost, že součástí majetku podniku tvořily nemovitosti ve výlučném vlastnictví žalovaného. Byť podnik nemá možnost bez nemovitostí fungovat a jejich oddělení od ostatního majetku nemá smysl, odečítá soud od ceny podniku stanovené v doplňku znaleckého posudku částkou 5.751.409,- Kč cenu nemovitého majetku v částce 9.549.660,- Kč a dochází tak k hodnotě podniku v záporné částce -3.798.251,- Kč. Z této hodnoty pak odečítá nesprávně zařazený závazek vůči M [redacted] Š [redacted] ve výši 114.754,- Kč (jde o závazek u podniku [redacted]). Pakliže žalobkyně zpochybňovala závazky restituční povahy pod body 20-28 tabulky znaleckého posudku, neprokázala, že by tyto byly zčásti zaplacený. Žalobkyně dále popírala existenci půjček ze strany rodičů žalovaného, vyjma půjčky na traktor v hodnotě 250.000,- Kč. Předložil-li žalovaný smlouvy o půjčkách, podle kterých mu rodiče půjčili částku cca 2.700.000,- Kč, vyplynulo ze znaleckého posudku z oboru kriminalistiky – technického zkoumání písma, že na 14 různých listinách z období let 1994-2006 bylo použito stejného kuličkového pera, což jejich autentičnost významně zpochybňuje. Především pak psací tahy podpisu věřitele Ing. J [redacted] na sedmi smlouvách byly protlačeny na smlouvy později datované, což zásadním způsobem svědčí proti autentičnosti

minimálně sedmi smluv. Proto soud uzavřel, že smlouvy předložené žalovaným poskytnutí půjček neprokazují. Vyslechl-li pak k těmto skutečnostem oba rodiče žalovaného, ti byli schopni prokázat do značné míry svou solventnost a oba shodně uvedli, že prostředky poskytovali. Ovšem žalovaného tíží důkazní povinnost nejen k prokázání tvrzení, zda a kolik peněz mu rodiče poskytli, nýbrž i z jakého právního důvodu. Jelikož smlouvy o půjčkách nepovažuje soud za autentické, mohl zohlednit pouze ty částky, které byly prokázány jinak; konkrétně půjčku ve výši 250.000,- Kč na pořízení traktoru, kterou sama žalobkyně připustila. Jelikož zpochybněn nebyl ani bankovní úvěr od Raiffeisenbank a.s., činí úvěry podniku [redacted] pouze 1.562.500,- Kč. Soud nepřihlížel ani k tvrzenému závazku žalobkyně vůči podniku [redacted] ve výši 85.680,- Kč, který dle tvrzení žalovaného měl představovat spotřebovanou elektrickou energii; jelikož v rozhodném období byla žalobkyně manželkou žalovaného a až do rozvodu s ním alespoň částečně podnikala, je dle názoru soudu dluh pojmově vyloučen. Po těchto úpravách dochází soud k hodnotě podniku [redacted] v částce -1.315.042,- Kč. K posouzení hodnoty rozpracované výroby ke dni právní moci rozsudku o rozvodu byl vypracován znalecký posudek znalcem Ing. Hadravou, který za rok 2006 dospěl k závěru o ztrátě 71.364,- Kč. Byť si je soud vědom toho, že po skončení hospodářského roku mohl vzniknout žalovanému nárok na výplatu dotací a jejich výši by bylo možno zjistit, žalobkyně takový důkazní návrh neučinila. Proto byl správný závěr znaleckého ústavu stanovícího cenu podniku [redacted] tak, že není třeba zohledňovat cenu rozpracované výroby.

Dále se soud zabýval ve smyslu § 149 odst. 2 o.z. výší investic ze SJM do nemovitostí ve výlučném vlastnictví žalovaného. Účastníci přitom předmětné nemovitosti užívali ke společnému podnikání, proto se předpoklad investic ze SJM jeví logický; na žalovaném bylo, aby prokázal tvrzení o investicích ze strany otce. Jelikož to se mu nepodařilo, vycházel soud z toho, že investice pocházely ze společných prostředků manželů. Ohledně jejich výše vycházel (po podrobném zdůvodnění) ze závěrů ustanoveného znalce Ing. Kratochvíla, který dospěl k částce 5.494.199,- Kč. Za důvodný pak soud považoval zápočet ve výši 200.000,- Kč představující investici do podniku [redacted]. Žalobce od počátku tvrdil, že rodiče mu poskytli částku 300.000,- Kč do založení tohoto podniku a rodiče to potvrdili. Jelikož dle obsahu spisu je zřejmé, že účastníci po celou dobu trvání manželství většími příjmy ani majetkem nedisponovali a naopak otec žalovaného byl solventní, jeví se jako velmi pravděpodobné, že do podnikání účastníků investoval. Byť tento předpoklad není dostatečný pro závěr soudu, jsou částky 2x 100.000,- Kč podloženy výpisy z účtů rodičů žalovaného a časově odpovídají založení nové společnosti (výběry peněz 27.4.2006 a 28.7.2006, založení společnosti 1.5.2006). S ohledem na rozvedenou situaci je věrohodné a logické tvrzení, že peníze byly určeny žalovanému na podnik [redacted].

Do výlučného vlastnictví žalobkyně tak byly přikázány věci v celkové hodnotě 224.367,- Kč, do výlučného vlastnictví žalovaného majetek v hodnotě - 995.316,- Kč, investice ze SJM do výlučného majetku jednoho z manželů představovaly u žalobkyně investice do jejího podniku v hodnotě 311.256,- Kč, u žalovaného investice do rekonstrukce nemovitostí v částce 5.494.199,- Kč a naopak do společného podniku [redacted] bylo z výlučných prostředků žalovaného investováno 200.000,- Kč. Jelikož na vyrovnání přikázaného majetku by měla žalobkyně uhradit žalovanému 609.841,50 Kč a na vyrovnání investic žalovaný žalobkyni částku 2.491.471,50 Kč, představuje vypořádací podíl žalobkyně

částku 1.881.630,- Kč. S ohledem na její vysokou výši, kterou bude zřejmě třeba uhradit z úvěru, ji soud uložil žalovanému k úhradě ve lhůtě 6 měsíců. Soud pak žalobkyni uložil povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 20.000,- Kč, neboť v průběhu řízení se ukázalo, že je namístě vypořádat dva podniky účastníků. Jelikož na znalecké dokazování bylo vyplaceno celkem 115.334,- Kč, připadá na každého z účastníků částka 57.667,- Kč. Žalobkyně zaplatila zálohu ve výši 40.000,- Kč, proto jí byla uložena k úhradě částka 17.667,- Kč, žalovaný zaplatil zálohu 20.000,- Kč, proto na něj připadá částka 37.667,- Kč. O nákladech řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 2 o.s.ř., neboť účastníci byli stejně úspěšní, když každý z nich získal jednu polovinu majetku.

Rozsudek napadli včas podanými odvoláními oba dva účastníci. Žalobkyně v odvolání tvrdila, že soud překročil jí podaný návrh, pokud rozhodl, že podniky [redacted] a [redacted] provozované na IČ žalovaného jsou společnými podniky a takto je vypořádal; návrh na vypořádání podniků neučinil ani žalovaný. Pokud by se jednalo o společné podniky, pak z hodnoty stanovené dodatkem znaleckého posudku nelze odečítat hodnotu nemovitostí vložených do takového společného podniku žalovaným. Do hodnoty podniku [redacted] by měla být zahrnuta hodnota rozpracované výroby v částce 920.666,- Kč dle závěru znalce. Při stanovení hodnoty podniku [redacted] by naopak nemělo být přihlíženo k závazku vůči M [redacted] Š [redacted] v částce 114.754,- Kč, který nebyl řádně prokázán. Dále poukázala na rozpor mezi účastnickou výpovědí žalovaného, že v tomto podniku má postavení tichého společníka, ovšem znaleckému ústavu předkládá smlouvu o sdružení; to navozuje dojem cílené změny. Ze znaleckého posudku pak plyne, že znalecký ústav z důvodu existence sdružení již rozdělil hodnotu oceňovaného majetku a závazků na polovinu; výsledná částka 482.337,- Kč tedy představuje toliko podíl žalovaného a nelze ji již krátit na polovinu. Nesouhlasí pak se stanovenou výší investic ze společného majetku do nemovitostí ve výlučném vlastnictví žalovaného, když z důvodů blíže rozvedených upřednostňuje ocenění znalcem Ing. Miroslavem Jandou dle jí předloženého posudku oproti závěrům soudem ustanoveného znalce Ing. Pavla Kratochvíla. Nesouhlasí ani se zápočtem částky 200.000,- Kč jakožto investicí do podniku [redacted] neboť soud nespécifikoval, na základě jakého právního úkonu k takové investici mělo dojít. Za obecný a neodpovídající provedení dokazování považuje závěr soudu, že účastníci nedisponovali většími příjmy ani majetkem, zatímco otec žalovaného byl solventní. Bankovní výběr částek 100.000,- Kč dne 27.4.2006 a 28.7.2006 rodiči žalovaného neprokazuje, že žalovaný takové peníze převzal, kdy je převzal, na základě jakého právního úkonu a jakým způsobem byly prostředky investovány do podniku [redacted] navíc při ocenění tohoto podniku soud tuto investici nezmiňuje. Podle svého názoru pak prokázala investici do úpravy starožitného nábytku ve výlučném vlastnictví žalovaného částkou 15.000,- Kč. Jelikož nesouhlasí se závěrem soudu, že podniky žalovaného jsou společné, nesouhlasí s navýšením soudního poplatku o 10.000,- Kč za každý podnik. V případě rozhodnutí o nákladech státu dle § 148 odst. 1 o.s.ř. by náklady na znalecký posudek Ing. Pavla Kokiše, s ohledem na jeho závěry, měl nést výlučně žalovaný. Nesouhlasila (ve vyjádření k odvolání žalovaného) ani se stanovenou 6-ti měsíční lhůtou k výplatě vypořádacího podílu, neboť žalovaný podniká, je výlučný vlastníkem rozsáhlého nemovitého majetku, nakupuje nové stroje, užívá vůz BMW, takže reálně může mít našetřeno nebo může část svého majetku prodat. Pokud by si bral úvěr (jak je argumentováno v odůvodnění rozsudku), je reálné, s ohledem na hodnotu jeho majetku, tento vyřídit ve lhůtě

30 dnů. Proto navrhovala změnu napadeného rozsudku s tím, že na vypořádání jí má žalovaný zaplatit částku 4.170.954,- Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Žalovaný v odvolání požadoval, aby do vypořádání SJM byl zahrnut rovněž valach Nip, který náležel do SJM v době zániku manželství, a žalobkyně ho po rozvodu měla v držení; pokud až v průběhu řízení vypověděla, že by měl být v jejím výhradním vlastnictví, neboť na jeho pořízení měla obdržet peníze od svého otce, toto neprokázala. Žalobkyně rovněž neprokázala, že do SJM patří vybavení posilovny (konkrétně posilovací lavice, kovová hrazda a velká nakládací činka), neboť k tomu nenavrhl žádný důkaz, když žalovaný tvrdil, že si tyto věci sám vyrobil před uzavřením manželství. Za nesprávnou považuje hodnotu [REDAKCE] když soud nezapočítal většinu závazků vyplývajících z půjček od jeho rodičů a nevzal v úvahu, že na tento majetek byly vynaloženy prostředky pocházející z restitučních nároků otce žalovaného, které postoupil výhradně jemu. Závěry znaleckého posudku Ing. Pavla Kokiše nezpochybňují, že mu jeho rodiče půjčky poskytli. Nevylučuje, že některé smlouvy o půjčkách mohly být podepsány souběžně, aby byl v písemné podobě legalizován faktický stav. Podstatné je, že znalecký ústav z účetnictví žalovaného zjistil, že půjčky byly v účetnictví řádně evidovány, a to i v době před rozvodem manželství. Přestože některé půjčky byly v účetnictví vedeny jako vklad podnikatele, z časových souvislostí a dalších okolností je evidentní, že se jednalo právě o částky poskytnuté rodiči žalovaného, neboť z jiného zdroje nemohl žalovaný tyto prostředky mít. Některé půjčky byly přitom poskytnuty převodem z účtu na účet a minimálně u těchto je nezpochybnitelné, že mu je rodiče poskytli. Jelikož ke dni zániku SJM nebyly půjčky splaceny, měly být vzaty v úvahu při zjišťování hodnoty podniku. Existenci půjček potvrzuje i skutečnost, že k nim došlo v počátcích podnikání žalovaného, kdy účastníci neměli žádné finanční zajištění a měli minimální příjmy. Proto také splatnost půjček byla stanovována na poměrně dlouhou dobu. Dále měla být hodnota podniku ponížena o majetek z restitucí, tedy restituční nároky, které mu byly bezplatně postoupeny jeho otcem. Nesouhlasil pak s výší investic ze společných prostředků do nemovitostí v areálu [REDAKCE] v celkové částce 5.294.199,- Kč (s podrobným zdůvodněním), ani se zápočtem částky 113.254,- Kč zaplacené na pojistném na jeho pojistnou smlouvu s tím, že měla být započítána částka odbytného 69.616,- Kč. Konečně pak namítá nepřiměřeně krátkou lhůtu pro výplatu vypořádacího podílu, s ohledem na jeho majetkové poměry a výši vypořádací částky by plnění mělo být rozloženo do delšího časového období. Proto ve smyslu podaného odvolání navrhoval změnu napadeného rozsudku.

S ohledem na čl. II. bod 10. zákona č. 7/2009 Sb., jímž byl s účinností od 1.7.2009 novelizován občanský soudní řád, projednal odvolací soud podaná odvolání podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 30.6.2009 (dále jen o.s.ř.), neboť napadený rozsudek byl vydán po řízení provedeném podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 30.6.2009. Podle § 212 o.s.ř. přezkoumal rozsudek soudu I. stupně v celém rozsahu a dospěl k závěru, že odvolání obou účastníků jsou zčásti důvodná.

V dané věci učinili účastníci předmětem řízení o vypořádání řadu majetkových hodnot. K tomu okresní soud provedl k důkazním návrhům účastníků rozsáhlé dokazování, které bylo určitým způsobem omezeno pravomocným usnesením ze dne 17.3.2010 č. j. 9 C 50/2007-359, jímž bylo k návrhu žalovaného koncentrováno řízení ve smyslu § 118c o.s.ř. Důsledek toho se pak promítl správně i do řady závěrů soudu I. stupně týkajících se prokázání účastníky

tvrzených skutečností. S ohledem na značný rozsah skutečností, kterými se soud I. stupně musel v odůvodnění rozsudku zabývat, zaměřil odvolací soud svoji přezkumnou činnost zejména na námitky uplatněné oběma účastníky v jimi podaných odvoláních.

Z hlediska rozsahu vypořádávaných movitých věcí musí odvolací soud přisvědčit odvolání žalovaného ohledně věcí tvořících vybavení posilovny. Pakliže žalovaný tvrdil, že posilovací lavici, kovovou hrazdu a velkou nakládací činku vyrobil sám před uzavřením manželství a naopak žalobkyně požadovala tyto věci vypořádat s tvrzením, že je vyráběl žalovaný již po uzavření manželství (viz její výpověď při jednání dne 2.10.2007), nesla důkazní břemeno k prokázání této skutečnosti. Je-li sporné, zda určitá věc byla pořízena před uzavřením manželství či za jeho trvání, lze ji vypořádat pouze tehdy, pokud bude prokázáno, že byla pořízena za trvání manželství. Rovněž ust. § 144 o.z. obsahující vyvratitelnou právní domněnku, že pokud není prokázán opak, má se za to, že majetek nabytý a závazky vzniklé za trvání manželství tvoří SJM, se týká situace, kdy bude prokázáno, že určitá věc byla nabyta za trvání manželství. Není-li proto, kromě výpovědi žalobkyně, její tvrzení o pořízení uvedených věcí za trvání manželství podpořeno žádným jiným důkazem, je namístě přisvědčit odvolání žalovaného (s přihlédnutím ke shora zmiňované koncentraci řízení), že žalobkyně v tomto směru důkazní břemeno neunesla. Proto odvolací soud vypustil z vypořádání SJM účastníků posilovací lavici v hodnotě 100,- Kč a kovovou hrazdu v hodnotě 90,- Kč, které i dle obsahu znaleckého posudku Ing. Brambůrka představovaly věci domácí výroby. Pakliže žalovaný zmiňoval v odvolání dále velkou nakládací činku, byly předmětem vypořádání pouze činky v hodnotě 750,- Kč, přičemž dle jmenovaného znaleckého posudku se jednalo o lomenou činku s 10 závažími, které měly být dle žalobkyně pořízeny za 100,- Kč až 200,- Kč za jedno závaží; ze znaleckého posudku tedy neplyne, že by šlo o domácí výrobu. Proto tato položka byla soudem I. stupně vypořádána správně.

Pokud jde o problematiku valacha Nipa namítanou v odvolání žalovaného (a obdobná situace byla u ponyho Lucky), vyšel okresní soud z výpovědi obou účastníků učiněných při jednání dne 1.4.2011, že tyto koně již žádný z nich nemá ve svém držení; proto je nevypořádal. Odvolací soud opět souhlasí s odvoláním žalovaného, že takový postup není u valacha Nipa správný. Sama žalobkyně jej učinila předmětem vypořádání SJM v podané žalobě a měla ho v držení ještě v době vypracování příslušného znaleckého posudku znalcem MVDr. Jiřím Šolem ze dne 23.5.2008. Skutečnost, že uvedeného koně prodala, uvedla žalobkyně poprvé ve své výpovědi u okresního soudu dne 1.4.2011, a to bez dalších bližších údajů. Pakliže ve své výpovědi při odvolacím jednání konkretizovala, že k prodeji došlo dne 30.6.2008 (a tuto skutečnost hodlala dokládat výpisem z účtu), je z uvedeného zřejmé, že uvedenou skutečnost mohla uplatnit a důkaz k tomu navrhnout již před koncentrací řízení učiněnou soudem I. stupně. Pokud tak neučinila, nelze k uvedenému tvrzení ani důkazu navrženému v odvolacím řízení přihlížet. Rovněž tak tvrzení žalobkyně, že uvedený kůň byl ve výlučném vlastnictví, neboť na něho obdržela prostředky od svého otce, nebyl žalobkyní včas uplatněn, navíc nebyl podpořen ani žádným důkazem, a proto rovněž k němu odvolací soud nepřihlíží. Z uvedeného plyne, že předmětem vypořádání musí být rovněž valach Nip v hodnotě dle znaleckého posudku v částce 26.000,- Kč. Jiná situace je pak u ponyho Lucky, neboť již ze znaleckého posudku MVDr. Jiřího Šoleho plyne, že znalec tohoto koně osobně neviděl, neboť na farmě se v době ocenění nenacházel, když měl být bezplatně darován (dle

sdělení žalovaného). Odvolací soud nemá důvod nevycházet z uvedeného vyjádření znalce a proto pony Lucka (ani žádná ekvivalentní částka za jeho převod) předmětem vypořádání není.

Soud I. stupně pak správně nezahrnul do vypořádání SJM účastníků částku 15.000,- Kč představující dle tvrzení žalobkyně investice vynaložené na opravu starožitného nábytku žalovaného, neboť tato skutečnost, kterou žalovaný popíral, nebyla z její strany prokázána (pakliže v odvolání uvádí, že toto prokázala, nekonkretizuje, na základě čeho tak mělo dojít). Se soudem I. stupně souhlasí odvolací soud i ohledně závěru o částce, kterou je nutné zohlednit náklady na pojištění žalovaného u pojišťovny Aviva. Jelikož předmětem vypořádání nejsou nároky z této pojistné smlouvy, neboť jde o majetkovou hodnotu náležející výlučně žalovanému, nemůže být předmětem vypořádání částka odbytného jakožto plnění z takovéto smlouvy (jak požaduje žalovaný), ale pouze částka odpovídající výši investic ze společného majetku účastníků do této majetkové hodnoty náležející výlučně žalovanému (§ 149 odst. 2 o.s.ř.). Pakliže dle příslušné zprávy pojišťovny bylo na pojistném zapláceno 113.254,- Kč, je právě tuto částku nutné zahrnout do vypořádání jakožto investici ze SJM do výlučného majetku žalovaného.

S ohledem na obsah odvolání obou účastníků, s přihlédnutím k hodnotě jednotlivých vypořádávaných majetkových hodnot, je zásadní otázkou vypořádání jejich podnikatelských aktivit. V rámci toho pak jde o posouzení, zda účastníci učinili předmětem vypořádání jejich podniky či jinou majetkovou hodnotu, zda podniky náleží do SJM účastníků či nikoliv a jaká je jejich hodnota.

Z hlediska vypořádání podnikání účastníků požadovala žalobkyně v podané žalobě nahradit ze strany každého z účastníků do SJM takovou částku, jaká se rovná kladnému rozdílu mezi aktivy a pasivy podnikání každého z nich; předmětem vypořádání tedy neučinila podnik ani jednoho z účastníků, ale ve smyslu § 149 odst. 2 o.z. výši investic ze společného majetku do podniku každého z účastníků. Tento postoj plyne i z jí podaného odvolání ze dne 10.4.2007 proti usnesení okresního soudu ze dne 27.3.2007 č. j. 9 C 50/2007-8, jímž byla vyzvána k zaplacení soudního poplatku za návrh na zahájení řízení, a to kromě částky 1.000,- Kč rovněž k částce 2x 10.000,- Kč za každý podnik. Z tohoto svého názoru žalobkyně vycházela po celou dobu řízení před soudem I. stupně a činí tak i v podaném odvolání. Předmětem vypořádání neučinil podniky účastníků ani žalovaný, který při prvním jednání dne 2.10.2007 uvedl, že se domnívá, že hodnota podniků účastníků je stejná a není důvod je vypořádávat. Proto odvolací soud souhlasí s odvoláním žalobkyně, že ani jeden z účastníků neučinil předmětem vypořádání podniky účastníků jako takové a že žalobkyně učinila předmětem vypořádání výši investic ze společného majetku do podniků náležejících výlučně vždy každému z účastníků ve výši odpovídající kladnému rozdílu mezi aktivy a pasivy v podnikání každého z účastníků (dle názoru odvolacího soudu jde o obdobnou skutkovou situaci, jako v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27.9.2004 sp. zn. 22 Cdo 684/2004).

Odvolací soud nesouhlasí ani se závěry soudu I. stupně, že podniky [redacted] a [redacted] provozované žalovaným náleží do SJM účastníků. Podnikem se podle § 5 odst. 1 obchodního zákoníku rozumí soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit. Podle

odst. 2 téhož ustanovení je podnik věcí hromadnou. Byť uvedené ustanovení nedává jednoznačnou odpověď na otázku, zda jeden podnikatel může mít i více podniků, lze s ohledem na právní úpravu smlouvy o prodeji podniku dle § 476 a násl. obch. zák. obsahující i prodej části podniku dle § 487 obch. zák. (není přitom podmínkou, aby převáděná část podniku byla organizační složkou zapsanou do obchodního rejstříku, ale postačí, že bude dostatečně určitě odlišitelná od jiných organizačních složek podniku) mít za to, že každý podnikatel má jeden podnik, který může tvořit více organizačních složek (srovnej Štenglová, Plíva, Tomsa a kolektiv: Obchodní zákoník, komentář, XIII. vydání 2010, str. 13 a 1131).

Pokud tedy žalovaný provozuje na své IČ podnikatelskou činnost jak v [redacted] tak zároveň v restauraci [redacted] v Táboře, jedná se o dvě relativně samostatné části podnikání žalovaného v rámci jeho podnikatelské činnosti, tedy jednoho podniku. Započal-li žalovaný s provozováním restaurace [redacted] v roce 2006, tedy po novele občanského zákoníku provedené zákonem č. 91/98 Sb., nelze tuto podnikatelskou činnost posuzovat samostatně z hlediska toho, zda náleží do SJM či nikoliv. Má-li žalovaný jeden podnik, který je jednou hromadnou věcí, musí mít tato jedna věc jeden právní režim.

Soud I. stupně, vycházející z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27.9.2004 sp. zn. 22 Cdo 684/2004, správně uvádí, že předmětem BSM podle občanského zákoníku ve znění do účinnosti zákona č. 91/98 Sb. mohl být i podnik za předpokladu, že náležel oběma manželům jako podnikatelům. Souhlasit je třeba i s názorem, že pokud podnik netvořil součást BSM do účinnosti zákona č. 98/98 Sb., netvoří ani poté součást SJM. Činí-li soud I. stupně zjištění, že podnik [redacted] provozovali fakticky společně oba účastníci, odvolací soud s tímto zjištěním nesouhlasí. Samotný okresní soud totiž současně uvádí, že podnik [redacted] provozoval žalovaný svým jménem (na své IČ), po návratu z mateřské dovolené jej provozovala žalobkyně (na svoje IČ), přičemž žalovaný současně provozoval zemědělskou činnost a chov koní, které s provozem [redacted] fakticky i účetně souvisely. V podstatě obdobně vypověděli oba účastníci i při odvolacím jednání, kdy z jejich výpovědí odvolací soud zjistil, že jako první začal podnikat žalovaný v zemědělské výrobě, v roce 1996 otvírali [redacted] a žalovaný si nechal udělat registraci na hostinskou činnost, žalobkyně byla v té době na mateřské dovolené, [redacted] však prakticky již vedla. V roce 1998 si udělala živnostenské oprávnění na hostinské služby a provoz [redacted] (2.3. si přinesla živnostenský list) a od té doby provozovala [redacted] (ubytování i restaurační činnost) na sebe, žalobce se věnoval zemědělství a koňům. Později, někdy kolem roku 2000, vybudovali salonek a dva pokoje, které provozoval žalovaný při své zemědělské činnosti. Byť tedy podnikatelská činnost obou účastníků spolu souvisela, jednalo se zejména o souvislost danou jedním společným místem v rámci [redacted] Ovšem každý z účastníků se jakožto podnikatel vždy věnoval své vlastní podnikatelské činnosti. Také provoz vlastního [redacted] byl nejprve uskutečňován pouze na IČ žalovaného (byť by v té době žalobkyně [redacted] fakticky vedla, neměla až do roku 1998 vlastně živnostenské oprávnění k této činnosti; nešlo tedy o podnik náležející oběma manželům jakožto podnikatelům), od roku 1998 pak [redacted] provozovala sama žalovaná, žalobce se věnoval zemědělské činnosti a chovu koní. Odvolací soud proto uzavírá, že se jednalo o oddělené podniky provozované vždy každým z účastníků, netvořily součást BSM (rovněž žalobkyně začala podnikat do účinnosti zákona č. 91/98 Sb.) a netvoří ani předmět vypořádání SJM účastníků.

Proto žalobkyně důvodně požadovala v rámci tohoto soudního řízení vypořádat investice ze společného majetku do podniku každého z účastníků. Jelikož tato částka odpovídá pozitivnímu rozdílu mezi aktivy a pasivy podnikajícího manžela ke dni zániku manželství, jde zásadně o cenu podniku (jak uvádí soud I. stupně správně v odůvodnění rozsudku). Proto i přes odlišný právní názor odvolacího soudu na to, co je předmětem vypořádání (tedy zda podnik či vnos ze společného majetku do výlučného majetku některého z manželů), mohl napadený rozsudek přezkoumat i z pohledu výše částek, které se uplatní při vypořádání těchto podnikatelských aktivit účastníků.

Odvolací soud může předně přisvědčit závěru soudu I. stupně, který z důvodů rozvedených znaleckým ústavem považoval za věcně správné stanovení hodnoty podniků účastníků na základě tzv. substanční metody, nikoliv metodou výnosovou; proto zcela odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku. V případě podnikání žalobkyně vycházel okresní soud z částky 311.256,- Kč jakožto ceny jejího podniku uvedené v doplňku příslušného znaleckého posudku; jelikož ani v odvolacím řízení nebyly proti této ceně vzneseny žádné odvolací námítky, rovněž odvolací soud z této částky vychází. V případě podniku žalovaného tvořeného částmi [redacted] a [redacted] vycházel soud I. stupně rovněž z příslušného doplňku znaleckého posudku stanovícího jejich ceny v částkách 5.751.409,- Kč a 482.337,- Kč, a to s provedením určitých úprav. Při shora uvedeném výkladu, že se jedná o jeden podnik žalovaného, jehož cenu tedy tvoří součet hodnot obou částí podniku, je z hlediska stanovení konečné hodnoty podniku bez významu, v souvislosti s provozováním jaké části podniku vznikly jaké závazky (jde o soudem I. stupně provedený přesun závazku vůči M [redacted] Š [redacted] z podniku [redacted] do závazků podniku [redacted] jakož i např. žalobkyní v odvolání namítané nezařazení soudem uznaných závazků vůči rodičům žalovaného v částce 200.000,- Kč v souvisejících s podnikem [redacted] do hodnoty tohoto podniku).

Je-li podnik vymezen jakožto soubor (všech) hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání, a do vypořádání SJM účastníků náleží částka odpovídající pozitivnímu rozdílu mezi aktivy a pasivy takového podniku, není žádný rozumný důvod vyjímát z předmětu ocenění podniku jakékoliv jeho majetkové části. Proto dle názoru odvolacího soudu není důvod odečítat hodnotu nemovitostí ve výlučném vlastnictví žalovaného zahrnutých do ocenění jeho podniku (ani výši restitučních nároků postoupených žalovanému jeho otcem, jak bylo v odvolání žalovaného požadováno). V takovém případě se totiž v rámci stanovení ceny podniku ke dni právní moci rozsudku o rozvodu manželství účastníků promítne veškeré zhodnocení těchto nemovitostí, ke kterému došlo v průběhu provozování podniku žalovaného (které navíc celé spadá do doby trvání manželství účastníků). To současně znamená, že odpadá důvod dále samostatně oceňovat výši investic ze společného majetku účastníků do těchto nemovitostí ve výlučném vlastnictví žalovaného (jinak by bylo zhodnocení nemovitostí zahrnuto do vypořádání dvakrát). Proto se odvolací soud nemusel zabývat zjištěními a závěry soudu I. stupně učiněnými ve vztahu k tomuto zhodnocení nemovitostí žalovaného a výši investic, jakož ani námítkami obou účastníků vztahujícími se k těmto záležitostem.

Má-li v rámci vypořádání podnikání účastníků nahradit podnikající manžel do SJM částku, která odpovídá pozitivnímu rozdílu mezi aktivy a pasivy jeho podnikání ke dni zániku

manželství, je namístě při stanovení této hodnoty vycházet ze stavu ke dni právní moci rozsudku o rozvodu manželství. To se týká i hodnoty nemovitostí stanovených znaleckým posudkem znaleckého ústavu v rámci ocenění podniku; proto znalecký ústav nepochybil, pokud při stanovení hodnoty nemovitostí vycházel z koeficientu prodejnosti vztahujícího se k roku 2006, kdy manželství účastníků bylo pravomocně rozvedeno.

Pokud jde o problematiku závazků při stanovení hodnoty obou částí podniku žalovaného, představovaly podstatnou část závazky podniku žalovaného vůči jeho rodičům. Odvolací soud k této otázce opětovně vyslechl oba účastníky a rodiče žalovaného. Shodně výpovědi žalovaného a jeho rodičů ve spojení s obsahem listinných důkazů provedených již soudem I. stupně (výběry z účtů rodičů žalovaného, příkazy k úhradám z účtu rodičů na účet žalovaného a příslušné části peněžních deníků) dle názoru odvolacího soudu prokazují nejen to, že rodiče žalovaného byli dostatečně solventní a že žalovanému tvrzené finanční prostředky poskytli (jak uzavírá rovněž soud I. stupně), ale rovněž právní důvod poskytnutí těchto finančních prostředků jakožto půjček. Výpovědi obou rodičů žalovaného jakožto svědků uskutečněné v odvolacím řízení považuje odvolací soud, s přihlédnutím k jejich projevu, za věrohodné. Otcem žalovaného byly logickým způsobem vysvětleny rovněž důvody, pro které přistoupili k dodatečnému sepsání písemných smluv o půjčkách (zhoršující se vztahy se žalobkyní, zájem mít tyto věci v pořádku). Pakliže sama žalobkyně připouštěla jednu půjčku ve výši 250.000,- Kč na pořízení traktoru (která rovněž plyne z příslušných listinných důkazů), nelze zpochybňovat poskytnutí uvedených peněžních prostředků jakožto půjček pouze s poukazem na vztah rodiče – syn. Pokud z částí peněžního deníku žalovaného plyne, že takto poskytnuté prostředky nebyly zaevidovány jako půjčky od rodičů (vyjma např. zmiňované půjčky na traktor), ale jako vklad podnikatele, je z časových souvislostí výběrů částek z účtu rodičů žalovaného či příkazů k jejich úhradám zřejmé, že se jednalo o prostředky pocházející od rodičů žalovaného. Uznává-li rovněž soud I. stupně prokázání půjček 2x 100.000,- Kč na rozjezd podniku [redacted] žalovaným v roce 2006 (výběr peněz 27.4.2006 a 28.7.2006), a to z logických důvodů rozvedených v rozsudku, je dle názoru odvolacího soudu namístě zohlednit i další částky 200.000,- Kč dle příkazu k úhradě z účtu matky žalovaného ze dne 13.1.2006 a 150.000,- Kč vybraných z účtu otce žalovaného dne 30.1.2006, které rovněž vykazují uvedenou časovou souvislost. Dle provedených důkazů byly přitom finanční prostředky související s podnikem [redacted] poskytnuty jak na vklad žalovaného v částce 300.000,- Kč, tak na pořízení vybavení podniku. Proto odvolací soud dochází k závěru, že všechny závazky z půjček poskytnutých do podnikání žalovaného jeho rodiči byly do stanovení ceny podniku žalovaného zahrnuty znaleckým ústavem důvodně.

V rámci stanovení ceny podniku žalovaného byly důvodně zohledněny rovněž závazky restituční povahy, u kterých žalobkyně tvrdila jejich částečnou úhradu. Odvolací soud souhlasí se soudem I. stupně, že pokud žalobkyně k tomuto svému tvrzení, které žalovaný popíral, nenavrhl žádná důkazy, nelze ho mít za prokázané. Je proto namístě vycházet z takového rozsahu těchto neuhrazených závazků, z jaké vychází znalecký ústav.

Pakliže do stanovení hodnoty podniku žalovaného byl zahrnut i závazek žalobkyně za spotřebovanou elektrickou energii (znaleckým ústavem zohledněn v částce 85.680,- Kč), potom za situace, kdy každý z účastníků provozoval svůj vlastní podnik, nelze existenci závazku jednoho z manželů vzniklého v rámci jeho podnikání vůči druhému z manželů

vyloučit. Odvolací soud proto s opačným názorem soudu I. stupně nesouhlasí a neshledává důvod, aby tyto pohledávky podniku žalovaného nebyly do jeho hodnoty zahrnuty.

V případě rozpracované výroby a jejího dopadu na cenu podniku žalovaného dospěl soud I. stupně na základě provedeného dokazování (zejména znaleckého posudku znalce Ing. Hadravy ve spojení se shodným závěrem znaleckého ústavu provádějící ocenění podniku žalovaného) ke správnému závěru, že tato rozpracovaná zemědělská výroba se nacházela ke dni rozvodu manželství účastníků ve ztrátě. Proto v souladu se závěry znaleckého ústavu oceňujícího podnik žalovaného vycházel z toho, že cenu rozpracované výroby není třeba zohledňovat. V této souvislosti učiněný poukaz soudu na výklad, že řízení o vypořádání SJM není sporem vyúčtovacím a že nelze dokonale spočítat každou jednotlivou sebemenší položku, je spíše podpůrným argumentem (s přihlédnutím k jeho úvahám o proměnlivosti ceny podniku v závislosti na jejím stanovení dle doby hospodářského roku, záležitostem spojeným s případným následným vznikem nároku na dotace apod.), který ničeho nemění na správnosti shora uvedeného závěru.

Pokud jde o odvolací námitky žalobkyně vztahující se ke stanovení ceny (části) podniku [redacted] může odvolací soud přisvědčit jak závěru soudu I. stupně o prokázání závazku žalovaného vůči M [redacted] Š [redacted] ve výši 114.754,- Kč (dle odůvodnění napadeného rozsudku dostatečně doloženého fakturou a prohlášením věřitele), tak i závěru vycházejícího z doložené smlouvy o sdružení, u níž nemá důvod pochybovat o její pravosti. Zároveň však musí přisvědčit odvolání žalobkyně, že hodnota podniku žalovaného [redacted] byla v posudku znaleckého ústavu (jakož i jeho doplňku) stanovena částkou 482.337,- Kč již se zohledněním podílu žalovaného ve výši jedné poloviny dle uzavřené smlouvy o sdružení (viz str. 20 znaleckého posudku a jednotlivé tabulky majetku a závazků vždy s podílem 0,50). Není proto důvod tuto částku dále rozdělovat na polovinu.

To znamená, že odvolací soud s ohledem na shora uvedené závěry považuje hodnoty obou částí podniku žalovaného stanovené v doplňku znaleckého posudku částkami 5.751.409,- Kč a 482.337,- Kč za správné a při vypořádání SJM účastníků z nich vychází jakožto z částek představujících rozdíl mezi aktivy a pasivy podniku žalovaného.

Odvolací soud proto podle § 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř. po doplnění dokazování změnil rozsudek soudu I. stupně tak, že shodně jako soud I. stupně přikázal do výlučného vlastnictví žalobkyně shodné movité v částce 9.390,- Kč, shodné koně v částce 71.000,- Kč a navíc koně Nipa v částce 26.000,- Kč a shodné zůstatky na účtech v celkové výši 143.977,- Kč, tedy věci a hodnoty v celkové výši 250.367,- Kč, a jako investici ze společného do výlučného majetku žalobkyně zohlednil hodnotu jejího podniku v částce 311.256,- Kč; celkem se tedy jedná o částku 561.623,- Kč. Žalovanému přikázal movité věci (po vypuštění posilovací lavice a kovové hrazdy, cena 190,- Kč) v částce 40.935,- Kč a shodné koně v částce 95.000,- Kč, celkem tedy věci a hodnoty v částce 135.745,- Kč, a jako investice ze společného do výlučného majetku žalovaného zohlednil hodnotu jeho podniku v částkách 5.751.409,- Kč a 482.337,- Kč a platby na pojištění v částce 113.254,- Kč; celkem jde o částku 6.482.745,- Kč. Rozdíl v uvedených celkových částkách tak činí ve prospěch žalovaného 5.921.122,- Kč. Při zachování zásady rovnosti podílů účastníků na vypořádání (§ 149 odst. 2 o.z.) tak bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobkyni částku 2.960.561,- Kč. S ohledem na její vysokou výši

a potřebu jejího obstarání žalovaným (ať již formou půjčky či úvěru, jak uvažoval soud I. stupně, nebo prodejem majetku, popř. oběma způsoby), je namíste stanovení delší lhůty k-plnění, než je zákonná lhůta 3 dnů dle § 160 odst. 1 o.s.ř. i žalobkyní navrhovaná lhůta 30 dnů. Neplyne-li z průběhu řízení, že by žalovaný disponoval nějakou vyšší finanční částkou v hotovosti, považuje odvolací soud za přiměřenou ve smyslu § 160 odst. 1 o.s.ř. lhůtu jednoho roku. Neshledal přitom důvod ani ke stanovení splátek, neboť ty by musely být v takové výši (aby neúměrně neprodlužovaly splacení), která by stejně vyžadovala prodej majetku či poskytnutí úvěru.

S ohledem na změnu rozsudku rozhodoval odvolací soud o nákladech řízení před soudy obou stupňů (§ 224 odst. 2 o.s.ř.). Jelikož každý z účastníků získává na vypořádávaném majetku shodný podíl, je jejich úspěch v řízení shodný. Proto ve vztahu mezi nimi odvolací soud vyslovil, že žádný z nich právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů nemá (§ 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř.). U nákladů státu pak dle § 148 odst. 1 o.s.ř. uložil každému z účastníků povinnost zaplatit takovou částku, aby jejich podíl na náhradě nákladů, při zohlednění jimi zaplacených záloh, byl shodný. Ustanovení § 148 odst. 1 o.s.ř. přitom neumožňuje uložit účastníkům povinnost hradit náklady spojené s provedením určitého důkazu v závislosti na tom, jakým způsobem či v čí prospěch takový důkaz vyzněl; nelze proto tímto způsobem rozhodnout ani o úhradě nákladů spojených se znalečím posudkem znalce Ing. Kokiše, jak požadovala žalobkyně. To znamená, že při správném vyčíslení nákladů státu obsaženém v odůvodnění napadeného rozsudku (částka 115.334,- Kč) připadá na každého z účastníků k úhradě částka 57.667,- Kč. Po zohlednění zaplacených záloh (u žalobkyně 40.000,- Kč, u žalovaného 20.000,- Kč) uložil odvolací soud žalobkyni povinnost zaplatit na nákladech státu částku 17.667,- Kč a žalovanému částku 37.667,- Kč.

Jelikož předmětem řízení nebylo vypořádání společných podniků účastníků, neukládal odvolací soud žalobkyni povinnost zaplatit soudní poplatek za takové vypořádání.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání do dvou měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na jeho soudní výkon.

V Táboře dne 15.11.2011

JUDr. Ivana Kosová
předsedkyně senátu

